

Future recommendations for organizations include continuous monitoring of individual and collective needs, implementation of innovative motivational mechanisms, utilization of digital technologies to optimize performance, and strategic workforce management to foster long-term loyalty. These approaches ensure the development of both employees and the organization, strengthen market position, and lay the foundation for sustainable management.

References

1. Becker, B. E., & Huselid, M. A. (2006). Strategic Human Resources Management: Where Do We Go From Here? *Journal of Management*, 32(6), 898–925.
2. Herzberg, F. (2003). One More Time: How Do You Motivate Employees? *Harvard Business Review*, 81(1), 87–96.
3. Kahn, W. A. (1990). Psychological Conditions of Personal Engagement and Disengagement at Work. *Academy of Management Journal*, 33(4), 692–724.
4. Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
5. Ulrich, D., & Dulebohn, J. H. (2015). Are We There Yet? What's Next for HR? *Human Resource Management*, 54(2), 87–102.

DOI 10.70286/ISU-17.09.2025.002

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГО-ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Данилевич Наталія

к.е.н., доцент

Гаца Роман

аспірант

Кафедра менеджменту

Львівський національний університет

імені Івана Франка, Україна

Екологічна стабільність країни сьогодні в значній мірі залежить від регулювання інноваційної діяльності з боку держави, яка має створювати сприятливий інноваційно-інвестиційний клімат, налагоджувати процес організації і фінансування еколого-інноваційної діяльності, формувати національну екологічну систему на основі аналізу та використання зарубіжного досвіду забезпечення еколого-інноваційного розвитку.

В Україні діє низка законів та стратегій, спрямованих на підтримку еколого-інноваційної діяльності: Стратегія сталого розвитку «Україна–2030»,

Енергетична стратегія України до 2035 р., Державна екологічна політика до 2030 р.

Триває процес гармонізації українського законодавства з нормами ЄС у рамках Угоди про асоціацію.

Зростає кількість проєктів у сфері відновлюваної енергетики (сонячні та вітрові електростанції). Поширюється практика енергоощадних технологій на підприємствах.

Поступово впроваджується концепція «зеленої економіки» та «циркулярної економіки».

Значна частина інновацій реалізується за рахунок міжнародних грантів і програм (ЄС, ПРООН, Світовий банк).

Державна підтримка залишається недостатньою: брак внутрішнього фінансування гальмує розвиток інновацій.

Україна знаходиться в складній екологічній ситуації яка спричинена повномасштабним вторгненням Російської Федерації в таблиці наведені основні проблеми, причини їх виникнення та наслідки які будуть відгукуватися протягом тисячоліть (табл. 1).

Табл. 1 Основних екологічних проблем, які з'явилися в Україні після російського вторгнення

Проблема	Причина	Наслідки
Забруднення ґрунтів і води	Вибухи боєприпасів, руйнування промислових об'єктів, нафтобаз	Потрапляння важких металів у ґрунт і воду, отруєння питних джерел
Знищення лісів і екосистем	Обстріли, пожежі, військова техніка	Втрата природних середовищ, загибель тварин і рослин, зниження біорізноманіття
Ядерна небезпека	Обстріли в районі Запорізької АЕС, пошкодження об'єктів	Ризик витоку радіації, загроза для всієї Європи
Атмосферні викиди	Пожежі на складах пального та заводах	Забруднення повітря токсичними газами, підвищення парникових викидів
Втрати біорізноманіття	Вибухи, шум, пожежі, руйнування середовищ існування	Загибель рідкісних видів, порушення міграції птахів і тварин
Катастрофа на Каховській ГЕС (2023)	Руйнування дамби	Масове затоплення, загибель риби, знищення екосистем нижнього Дніпра, забруднення Чорного моря

Основні проблеми з якими стикаються науковці та практики в Україні:

- Низький рівень комерціалізації наукових розробок.
- Обмежений доступ підприємств до кредитів і інвестицій.
- Недостатня інтеграція науки, бізнесу та держави.
- Слабка екологічна свідомість значної частини населення.

Позитивні зрушення які простежуються не зважаючи на складну ситуацію в Україні:

- Збільшення кількості стартапів у сфері «зеленої» енергетики та утилізації відходів.

- Активізація співпраці України з ЄС щодо переходу до вуглецево-нейтральної економіки.

- Розвиток «розумних міст» та цифрових систем моніторингу стану довкілля.

Перспективи які простежуються в державному регулюванні екологічного-інноваційної діяльності:

- Очікується посилення ролі еколого-інноваційних технологій у зв'язку з післявоєнним відновленням України.

- Ймовірно збільшення інвестицій у сферу «зеленого» відновлення завдяки міжнародній підтримці.

- Формування нової моделі економіки, де інновації та екологія стануть ключовими чинниками конкурентоспроможності.

Для реалізації зазначених перспектив потрібно підсилити наступні напрями діяльності:

1. Інтеграція екологічних стандартів, а саме в Україні запроваджуються міжнародні екологічні стандарти, такі як ISO 14001, що допомагає підприємствам впроваджувати системи управління навколишнім середовищем. Це не лише зменшує екологічний слід, але й підвищує конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Державні органи також розробляють екологічні норми, які зобов'язують підприємства впроваджувати технології, що зменшують викиди забруднюючих речовин.

2. Фінансова підтримка, а саме держава пропонує різноманітні програми фінансування для стартапів у сфері екологічних технологій, включаючи гранти від міжнародних організацій та фондів. Субсидії на впровадження енергоефективних технологій, таких як сонячні панелі або вітрові електростанції, стимулюють бізнес до інвестицій в екологічні рішення.

3. Партнерство з бізнесом, а саме держава активно залучає бізнес до розробки екологічних стратегій через публічно-приватні партнерства. Це дозволяє об'єднати ресурси та знання для досягнення спільних цілей. Співпраця з науковими установами сприяє розвитку інноваційних рішень, які можуть бути впроваджені в промисловість.

4. Освіта та підвищення обізнаності, а саме державні програми з екологічної освіти в школах та університетах допомагають формувати екологічну свідомість у молодого покоління. Кампанії з підвищення обізнаності серед населення про важливість екологічних інновацій та їх вплив на якість життя сприяють активному залученню громадськості до екологічних ініціатив.

5. Законодавчі ініціативи, а саме прийняття нових законів, таких як законодавство про відходи, енергоефективність та охорону навколишнього середовища, створює правову основу для розвитку еколого-інноваційної діяльності.

Зміни в податковому законодавстві, які передбачають пільги для підприємств, що впроваджують екологічні технології, стимулюють інвестиції в цю сферу.

6. Моніторинг та оцінка, а саме впровадження систем моніторингу екологічних показників дозволяє державі оцінювати ефективність реалізації екологічних програм та коригувати їх у разі необхідності. Оцінка впливу екологічних інновацій на економіку та навколишнє середовище допомагає визначити пріоритети для подальшого розвитку.

Ці підходи формують комплексну стратегію державного регулювання еколого-інноваційної діяльності в Україні, що сприяє сталому розвитку країни та покращенню якості життя її громадян.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-XII. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41.
2. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36.
3. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Державна стратегія екологічної політики України до 2030 року. Київ, 2019.
4. Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність». Київ, 2017.
5. European Commission. The European Green Deal. Brussels, 2019. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640>
6. UNDP Ukraine. Sustainable Development Goals in Ukraine. Київ, 2021. URL: <https://www.ua.undp.org>

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (1991). Law of Ukraine on Environmental Protection (No. 1264-XII). Kyiv: VRU.
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2002). Law of Ukraine on Innovation Activity (No. 40-IV). Kyiv: VRU.
3. Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine. (2019). State Environmental Policy Strategy of Ukraine until 2030. Kyiv.
4. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2017). Energy Strategy of Ukraine until 2035: Security, Energy Efficiency, Competitiveness. Kyiv.
5. European Commission. (2019). The European Green Deal. Brussels. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0640>
6. UNDP Ukraine. (2021). Sustainable Development Goals in Ukraine. Kyiv. Retrieved from <https://www.ua.undp.org>